

D'altra banda és veritat que el tractament normal de INCT en català és *int*; no sols en noms comuns, com *tint*, *tinta*, *cinta*, *pintar*, sinó també en el NL *El Cint*, de l'encinglerada Serra dels Tossals, no lluny a l'O. del nostre; però ja no en llengua d'Oc (*ceint*, *cencha*) ni francès (*ceint*, *-te*); i tant *II* com *III* ja són molt al Nord dins el Princ., en vessants pirinencs.

En fi, un argument fort contra SANCTUS és la inversemblança de la repetició. En una gran muntanya com *Montsant*, amb tradicions d'ermitans i santons mahomètics, no sorprèn que dugui l'epítet de 'sant, sagrat', però tanta santedat..., en llocs d'humil importància com el *III*, o en *Torrentsenta*, ens ha de deixar escèptics. Els frisos rocosos que cenyeixen el Montsent *II* estan palesament a la vista de tothom que hagi estat a l'Alt Pallars; i també Torrentsenta està voltat de parets rocoses.

En conclusió sols la troballa de més docum. medieval i més antiga (que exhortem a cercar) acabaria de decidir la qüestió entre SANCTUS i CINCTUS, si es troben més dades amb -c- o amb s. Ara m'inclino més, si bé amb reserves, per CINCTUS.

¹ Notem també que amb un genitiu hauríem d'esperar més aviat *-sin* (per la metafonia).— ² A penes cal rebutjar la pensada de Mn. J. Segura de fer venir *Montseny* d'un NP ll. CINNIUS (semblant a CINNA), *Veu del Monts*. 1893, 414.— ³ Falten detalls dels llocs. Si es presten a una defensa, potser TURRE INCINCTA 'torre enclosa', o negatiu: 'no defensada amb murs'?

Montserbós (te. Castissent), V. *Serbi* *Montseriu*, V. *Montsortiu*

MONTSERRAT

El massís muntanyós que s'alça a la dreta del Llobregat, al límit entre Bages, Anoia i Baix Llobregat. Forma part dels municipis de Monistrol de Montserrat, Collbató, el Bruc i Marganell.

Montserrat, monestir i santuari de la Mare de Déu de Montserrat, situats a 720 m. alt. al vessant oriental de la muntanya de Montserrat.

Doc. Ant. És quasi del tot superflu de citar mencions antigues d'un nom com aquest, universalment conegut. Basten unes poques a tall d'exemple.: 888: *Monte serrato* (*Esp. Sagr.* xxviii, 64, 3); 991: *Monte Serrato* (*Cart. St. Cugat* i, 229); *S. XII: Monte Serrato* (l·listes de les parròquies vigitanes p.p. Pladevall, p. 72); 1359: *Muntserratt* (*CoDoACA* xii, 28).

HOMÒNIMS I PARÒNIMS

Tots són mer eco o aplicació secundaris del celebrim, llevat del darrer.

Montserrat, barri perifèric del municipi d'Iguala-

da. Entre els incomputables casos catalans de noms de lloc succedanis, al·lusius a Montserrat i al seu cenobi, citem:

Colònia Montserrat, barri residencial del municipi de Sant Cugat del Vallès.

Veïnat de Montserrat, barri de Torelló.

Coves de cal Montserrat, a Puigpelat (Alt Cp. Tarr.) (xLvi, 24.27).

Montserrat, turó del terme de Flix (Ribera d'Ebre).

Son Montserrat, possessió del municipi de Santa Maria del Camí (Mallorca). *Son Montserrat*, possessió del terme d'Orient (Mallorca) (xl, 15.11). *Mas de Montserrat*, a Vilafranca del Maestrat (xxix, 44.8). *Pou Montserrat*, a Vilanova d'Alcolea (Alt Maestrat) (xxviii, 170.20). *Montserrat*, partida del terme de Betxi (Pna. Cast.) (xxix, 1566.25). *Pla de Montserrat*, a Alzira (GGRV II, 122). *Molí de Montserrat*, a Benissa (Marina Val.) (xxxiv, 98.5). *Ermita Montserrat*, a Mutxamel (Horta d'Alacant) (xxxvi, 105.7).

Montserrat, partida del terme de Castellfort (Ports de Morella) (xxviii, 71.21).

Les Montserrades, partida del terme de Bocairent (Mariola-Aitona) (xxxvi, 50.21).

I d'altres, encara, a Amèrica (a Colòmbia etc.)

ETIM. Pròpiament «muntanya serrada», per la forma de les penyes esqueixades de la famosa muntanya. J.F.C.

El nom següent, en canvi, és ben segur que se 30 n'ha de separar:

MONTSERRAT D'ALCALÀ

En el fons deu tenir una etimologia diferent. Possible valencià, a la Vall d'Alcalà, afl. esq. del Xúquer, que davalla cap a Carlet. Està situat a la part alta 35 d'aquesta vall, poc al Nord de Real de Montroi.

Pron. mod. monseñat, anotat a Catadau, Carlet i Alcúdia, 1935, J. G. M.; Gentilici, segons ell estan en ús *monseñatins* i, més sovint, *monseñatèros*.

MENCIONS ANT. en el *Rept.* en una donació d'agost 40 1240, a Eximino de Tovia: «castrum de *Montserrat*, cum quadam alqueria sita ad pedem ejus, et locum qui dicitur *Raal* que est inter Alcala et Montroy, cum furnis et molendinis». Així en l'ed. Bof. (p. 376.2f).

Però examinat el ms., en el facsímil, f^o xxxii (ed. 45 Ribera, p. 262.4) el que hi veig és —posant en cursiva les lletres suplertes segons sigla etc.—: «Eximino de Tovia castrum de *Montserrat* cum quadam alqueria sita ad p. e. et alqueria sive lo. q. d. Alc, et Montroy, c.fu. et molendinis» etc. Doncs, terminat en *-ar*, no 50 pas *-at*. Potser no es pot assegurar del tot, donat el caràcter poc constant d'aquesta ràpida escriptura, però judico que és clarament *-r*; no *-t*.¹

No veig aquest nom enlloc més del *Rept.*, contra el que posa Chabàs en el seu índex tan útil, per més que 55 allí es parla molt de Montroi i dels altres pobles veïns. SSiv. (p. 300) en dóna cites de 1349, 1403 i 1589,